

DATUM
2018-04-23
ERT DATUM
2018-01-16

DIARIENR
2018/24-4
ER BETECKNING
S2017/07382/FST

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Jämställt föräldraskap och goda uppväxtvillkor för barn – en ny modell för föräldraförsäkringen (SOU 2017:101)

Statskontoret har inga invändningar mot förslaget om en ny modell för föräldraförsäkringen med fler reserverade dagar och ändrade åldersgränser, men lämnar här några kommentarer kring förslagets eventuella konsekvenser. Övriga förslag är av mer specifik karaktär och ligger utanför Statskontorets huvudsakliga kompetensområden. Statskontoret lämnar därför inget svar på dessa delar av utredningen.

Osäkert hur olika grupper påverkas

Tidigare utökningar av reserverade dagar som en förälder inte kan överlämna rätten till har haft delvis skilda effekter. Införandet av den första reserverade månaden ledde till att fler pappor generellt använde försäkringen, medan den andra reserverade månaden framför allt kom att öka uttaget bland vissa grupper. Det saknas en uppföljning av den tredje reserverade månaden som infördes för ett par år sedan. Konsekvenserna av den senaste förändringen är alltså oklara. Att effekterna av den senaste förändringen inte kan tas med i bedömningen av den nu föreslagna modellen är enligt Statskontoret en brist och gör det än mer angeläget att följa upp förändringarna om regeringen väljer att gå vidare med förslaget.

Samtidigt har de första reserverade månaderna i föräldraförsäkringen generellt lett till ett mer jämställt uttag och ökade förutsättningar för en bättre arbetsmarknadsanknytning för kvinnor, varför Statskontoret inte har några invändningar mot det aktuella förslaget.

Särskild uppföljning av grupper med ojämnt uttag behövs

Osäkerheten om i vilken utsträckning olika grupper kommer att använda de reserverade dagarna är stor, vilket utredningen också slår fast, eftersom det handlar om stora beteendeförändringar. Det finns flera risker om vissa grupper av vanligtvis pappor inte kraftigt ökar sitt uttag. Det kan till exempel handla om att kvinnors obetalda föräldraledighet ökar eller att den totala ledigheten förkortas för vissa grupper av barn. Ingen av dessa möjliga konsekvenser är i linje med förslagets intentioner. Det är svårt att avgöra vad som

är realistiska förväntningar på ett mer jämställt uttag. Statskontoret bedömer därför att det behövs en uppföljning med fokus på grupper som tidigare haft ett mycket ojämnt uttag för att tydliggöra konsekvenserna av de nu föreslagna förändringarna för barn såväl som för föräldrar.

Mer restriktiva åldersgränser är ändamålsenliga

Statskontoret delar utredningens bedömning att mer restriktiva åldersgränser för uttag av föräldrapenning ligger i linje med försäkringens syfte, det vill säga att kunna kombinera vård av barn och förvärvsarbete framför allt i barnets yngre åldrar. Statskontoret bedömer därför att en ändring av åldersgränserna är ändamålsenlig och kan bidra till en mer renodlad försäkring samtidigt som en viss flexibilitet kvarstår.

Tillförordnad generaldirektör Tony Malmberg har beslutat i detta ärende. Utredningschef Anna Pauloff och utredare Jenny Torssander, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Tony Malmberg

Jenny Torssander